

KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ

HUKUK FAKÜLTESİ DERGİSİ

Journal of Kadir Has University Faculty of Law
"Hakemli Dergidir" / "Peer Reviewed Journal"

Cilt: IV Sayı: I
Haziran 2016

SUNUŞ YAZISI

Prof. Dr. Mehmet C. AKAD

MAKALELER

Türk Medeni Kanunu Hükümlerine Göre Kurulan Vakıflarla İlgili Mevzuattaki Değişiklikler ve Yenilikler

The Amendments and Improvements in Legislation Relevant to Foundations Established in Accordance Provisions of Turkish Civil Code

Prof. Dr. Şebnem AKİPEK ÖCAL

Adil Yargılanma Bağlamında Türk Spor Tahkimi

Turkish Sport Arbitration in the Context of Fair Trial

Av. Fatih ÇALKA

Türk Medeni Kanunu Hükümlerine Göre Vakıf Kuruluşu ve Vakıfların Mal Varlıkları

Establishment and Assets of the Foundation According to Provisions of Turkish Civil Code

Prof. Dr. Murat DOĞAN

Türk Borçlar Kanunu'nun Emredici Hükümlerinin Sözleşme Özgürlüğü Kapsamında Değerlendirilmesi

Evaluation of Mandatory Provisions of Turkish Code of Obligation under the Scope of Freedom of Contract

Arş. Gör. Gökberk ÖZSÖKER

Spor Hukuku Bağlamında Adil Yargılanma Hakkı

Fair Trial Rights in Sports

Stj. Av. Umutcan TÜRKEKEL

Türk Medeni Kanunu Hükümlerine Göre Kurulan Vakıflarla İlgili Mevzuattaki Değişiklikler ve Yenilikler

The Amendments and Improvements in Legislation Relevant to Foundations Established in Accordance to the Provisions of Turkish Civil Code

Prof. Dr. Şebnem AKİPEK ÖCAL^(*)

Öz:

Vakıf müessesesi gerek geçmişte gerek günümüzde toplum nezdinde önemini koruyan, Türk Hukukuna özgü bir tüzel kişilik yapısıdır. Toplumdaki işlevleri nedeniyle sıklıkla müracaat edilen ve devletçe korunan vakıflar hakkında geçmişten günümüze birçok yasal düzenleme yapılmıştır. Özellikle mevcut hukuki sistemimizde hem Türk Medeni Kanunu hem de Vakıflar Kanunu yürürlükte olan iki yasal düzenleme olarak uygulamada önemli bir yer tutmakta olup Vakıflar Kanunu özel kanun olması sebebiyle uygulanma açısından ön sıradadır. Türk Medeni Kanunu getirdiği değişikliklerle vakıfların tabi olduğu hukuki rejimi güncellemiş ve ticari işletme açma gibi yenilikler getirmiştir. Ancak getirilen yeniliklere rağmen vakıflar kuruluş ve işleyiş aşamalarında halen devletin denetimine tabidir. Zira kuruldukları yer mahkemesine tescille tüzel kişilik kazanan vakıflar, amaca uygun hareket bakımından Vakıflar Genel Müdürlüğüne denetlenmektedir. Bizce, bu gibi denetimler altında olan vakıfların tabi oldukları hukuki düzenlemeler basitleştirilmeli ve sadeleştirmeye gidilmelidir.

Anahtar Kelimeler:

Vakıflar Hukuku, Vakıflar Mevzuatı, Vakıf Türleri, Vakıfların Denetimi.

Abstract:

Foundations are the legal concepts which are peculiar to Turkish Law and did hold their significance both in the past and now. As a frequently preferred legal concept due to their social function, the foundations have been subject to a variety of legislations. Especially both Turkish Civil Code and the law on Foundations are in force and constitute the main legal regulations for the foundations. However, as the *lex specialis*, the law on Foundations supercedes the Turkish Civil Code in conflicting cases.

With the Turkish Civil Code, legal regime which the foundations were subject to has changed and new features such as obtainment of commercial enterprises are introduced. However, since the foundations gain legal personality via registration to the court, which they are being constituted, and their actions are monitored by Turkish General Directorate on Foundations to track whether the foundations act in accordance with their purpose; it can be said that despite new features, foundations are still subject to state auditing as they were in the past. In our view, due to abovementioned monitoring and auditing obligations, legislation on foundations should be simplified and mark more convenient.

Keywords:

Foundations Law, Legislation on Foundations, Types of Foundations, Auditing and Monitoring of Foundations.

^(*) Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı.

Adil Yargılanma Bağlamında Türk Spor Tahkimi

Turkish Sport Arbitration in the Context of Fair Trial

Av. Fatih ÇALKA^(*)

Öz:

Sporun kendi içinde oluşan kuralları zamanla sistematik bir hale gelmiş ve kendiliğinden oluşan spor hukukunu ortaya çıkarmıştır. Bu kurallar sporla ilgili federasyonlar, uluslararası kuruluşlar ve kısmen devletlerce kanun, sözleşme, kod yahut talimat isimleriyle somutlaşmıştır.

Spor dünyasına ilişkin alınan bu kararların zamanla hukuki olup olmadığı sorunu ortaya çıkmış ve bu kararların belli kurullarca hukukilik denetimine tabi olma zorunluluğu doğmuştur. Hukukilik denetimini yapan bu merciiler için ulusal ve uluslararası kuruluşlarca tahkim müessesesi benimsenmiştir. Sporun kendi doğasından ötürü hızlı yargılamayı gerektirmesi ve oldukça teknik konuları barındırması bu yolun benimsenmesinde en önemli etkidir.

Bu çalışmada ülkemizde spor hukuku uyumsuzluklarına ilişkin hukukilik denetiminin yapıldığı Spor Genel Müdürlüğü Tahkim Kurulu ile Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulunun adil yargılanma bağlamında oluşumu ve yapısı ele alınmıştır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde düzenlenen "adil yargılanma hakkı" ve sözleşmedeki hükümlere ilişkin uyumsuzlukları çözümleyen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin içtihatlarına bakıldığında özellikle kurulların oluşumu ve yapısının adil yargılamaya müsait olmadığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler:

Spor, Tahkim Kurulu, Futbol Federasyonu, Spor Genel Müdürlüğü, Adil Yargılanma.

Abstract:

Eventually, the rules which occur in sport have systematized and they have created self induced sports law. These rules have been objectified with sport federations, international organizations and partially state's laws, contracts, codes or instructions.

In time, problems have arised about legality of the decisions which are related with the world of sport. Therefore, necessity of supervising the rules have arised. For the organizations which make audit in law, national and international establishments have preferred arbitration court. Quintessentially, sport needs quick trials and have technical matters. Thus, that pathway is adopted at first.

In this study, formation and structure of the legal supervisors of incompatibility about sports law which are General Directorate of Sports Arbitration Commission and Turkish Football Federation Arbitration Commission have been referred. When examined the European Convention on Human Rights' 6th article and court practices of European Court of Human Rights, not only the formation of those commissions but also the structures of those commissions are improper for fairness.

Keywords:

Sport, Arbitration Commission, Football Federation, General Directorate of Sports, Fair Trial.

^(*) İstanbul Barosu.

Türk Medeni Kanunu Hükümlerine Göre Vakıf Kuruluşu ve Vakıfların Mal Varlıkları^(*)

Establishment and Assets of the Foundation According to Provisions of Turkish Civil Code

Prof. Dr. Murat DOĞAN^(**)

Öz:

Türk Hukukunda mal topluluğu niteliğindeki tek tüzel kişilik tipi vakıftır. Vakıf, belirli bir amaç için yeterli ölçüde mal tahsisiyle kurulur.

Vakıf, ne zaman tüzel kişilik kazanmasının istendiğine göre resmi senet veya ölüme bağlı tasarrufla kurulur.

Vakıf gerçek veya tüzel kişiler tarafından kurulabilir. Kamu hukuku tüzel kişilikleri mahiyetleri gereği vakıf kuramazlar. Siyasi partiler, sendikalar, ticaret şirketleri (çalışanlar ve işçileri lehine ayırdıkları yardım akçesi ile), dernekler vakıf kurabilirler. Vakıfların vakıf kurması ise, işin mahiyetine aykırılığı sebebiyle kabul edilemez.

Ölüme bağlı tasarrufla kurulan vakıflarda, vakfedenin ölümüne kadar cayması mümkündür. Resmi senetle kurulan vakıflarda da, tüzel kişilik kazanana kadar vakıftan cayma mümkün olmalıdır.

Vakfa, amacını gerçekleştirmesi için daha kurulurken mutlaka mal ve hak tahsis edilmesi gerekir. Taşınmaz ve taşınır mallar, intifa hakkı, alacak hakkı, fikir ve sanat eserleri üzerindeki haklar, para ve menkul kıymetler gibi devredilebilir nitelikteki malların; aktifi ve pasifiyle, bir mal varlığının bütününe tahsisi ile vakıf kurulabilir. Kazanılması veya gerçekleşmesi ihtimallere bağlı olan, halihazırda varlığı söz konusu edilemeyen değerlerin tahsisi ile vakıf kurulamaz.

Vakfın tüzel kişilik kazanabilmesi için, tahsis edilen malların imkânsız olmaması, kullanılmalılarının veya bulundurulmalarının emredici kurallara, hukuka, ahlâk ve adaba aykırı olmaması; tahsis konusunun belirli olması ve vakfın amacını gerçekleştirmeye yeterli olması gerekir.

Vakıf kuranın sağlığında hüküm doğurmak üzere kurmak istediği vakfa tahsis ettiği mal ve haklar amacını gerçekleştirmeye yeterli bulunmamışsa, vakfın tescil talebi reddedilir, tahsisi öngörülen mal ve haklar başka bir vakfa tahsis edilemez, vakfedenin mal varlığında kalır.

Vakfın tüzel kişilik kazanabilmesi mahkemen tescilin talep edilmesi ve bu talep üzerine verilecek karar neticesinde vakfın mahkeme nezdinde tutulan sile tescili ile mümkün olur. Bu tescil kurucu niteliktedir.

Anahtar Kelimeler:

Vakıf, Kuruluş, Malvarlığı, Tahsis, Cayma.

^(*) Bu tebliğ metni, büyük ölçüde, Doğan, Murat, Vakıflarda Malvarlığı (Ankara, 2000) adlı eserden yararlanılarak hazırlanmıştır.

^(**) Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi.

Abstract:

In Turkish Law, the only type of judicial/legal personality has the characteristics of assets community is foundation. The foundation is established by allocating sufficient amount of goods for a specific purpose. The foundation is established with public deed or testamentary disposition, determined by desired time to gain legal entity.

The foundation can be established by natural or judicial persons. Public legal entities can not establish foundations in accordance with their nature. Political parties, trade unions, corporations (with aid funds for employees and workers), and associations can establish foundations. Establishing foundation by foundations cannot be accepted because contrary to the nature.

Foundations established with testamentary disposition, it is possible to retract until the death of the founder. Foundations established with public deed, it should be possible to retract until the acquisition of legal personality.

Assets or rights must be allocated to foundation when it is still establishing, to perform its purpose. The foundation can be established with allocation of immovable and movable property, usufruct, right to claim, rights on art and ideas, transferable property such as money and securities; and whole of a asset, with active and passive. A foundation can not be established with the allocation of values that are not already available, depending on the probability of being earned or realized.

In order for the Foundation to acquire legal personality, allocated goods should not be impossible, use or possession of the allocated goods shall not be contrary to the mandatory rules, rules of law, morality and adherence; the subject matter of allocation has to be specific and must be able to fulfill foundation's purpose.

If the allocated goods and rights is not sufficient to realize the purpose of the foundation that founder's desire is to be effective on his health/life, the request for registration of the foundation shall be rejected. The property and rights foreseen to be allocated shall not be transferred another foundation and remain in the property of the founder.

In order for the foundation to be able to gain legal personality, registration should be demanded from court and according to the decision of the court the foundation is and must to register to registry held in court. This registration is constituent.

Keywords:

Foundation, Establishment, Assets, Allocation, Retract.

Türk Borçlar Kanunu'nun Emredici Hükümlerinin Sözleşme Özgürlüğü Kapsamında Değerlendirilmesi

Evaluation of Mandatory Provisions of Turkish Code of Obligation under the Scope of Freedom of Contract

Arş. Gör. Gökberk ÖZSÖKER^(*)

Öz:

Borçlar Kanunu'ndaki hükümler genellikle emredici değildir. Taraflar sözleşmenin içeriğini kanunda öngörülen sınırlar içinde özgürce belirleyebilir. Bir sözleşme eğer içeriği mümkün, hukuka uygun ve ahlaki ise geçerlidir. Bu çalışmada, toplumsal değişikliklerin sözleşmeler üzerindeki etkisi ve bireylerin yeni koşullar karşısındaki durumu giriş kısmında ele alınmıştır. İlk kısımda, sözleşme özgürlüğü açıklanmıştır. Daha sonra emredici hükümler tarif edilmiştir. Üçüncü kısımda ise; Borçlar Kanunu'nun genel hükümlerinde buyrulan emredici hukuk kurallarına değinilmiştir. Son olarak da emredici hükümler, ahlak ve kamu düzeni arasındaki ilişki değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler:

İrade Özerkliği, Sözleşme Özgürlüğü, Emredici Hüküm, Kamu Düzeni, Ahlak.

Abstract:

Generally, the provisions of the Code of Obligations are not mandatory. The parties may freely determine the terms of a contract within the limits of the law. A contract is valid if its terms are possible, lawful and moral. The effect of societies' transition into contractual relationships and the change of conditions for people are discussed in the introduction of this paper. In the first part, freedom of contract is explained. Then, mandatory provisions are defined. Mandatory rules prescribed in the general provisions of the Code of Obligations are mentioned in the third part. Finally, the relation between mandatory provisions, morality and public policy is surveyed.

Keywords:

Private Autonomy, Freedom of Contract, Mandatory Provision, Public Policy, Morality.

^(*) Arş. Gör., Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Usûl ve İcra İflâs Hukuku Anabilim Dalı, gokberk.ozsoker@asbu.edu.tr.

Spor Hukuku Bağlamında Adil Yargılanma Hakkı

Fair Trial Rights in Sports

Stj. Av. Umutcan TÜRKEL^(*)

Öz:

Bu makalede günümüzde önemli bir gelişim gösteren ve bu gelişimi sürdüren spor hukukunda adil yargılanma hakkı tahkik edilmeye çalışılmıştır. Bugün için artık kurumsallaşmasını önemli ölçüde arttıran spor faaliyetlerinin bunu sürdürebilmesi, keyfiliğin önüne geçilmesini ve adil bir düzeni gerektirmektedir. Bunu sağlayabilmenin en önemli yolu da adil ve tarafların güvенеbileceği bir yargı düzeni oluşturmaktır.

Makalede öncelikle adil yargılanma hakkı genel hukuk ilkeleri çerçevesinde incelenecek ve unsurlarının üzerinde durulacaktır. Daha sonra spor kavramının ve günümüz spor yargısının ve kurumlarının adil yargılanma hakkıyla ilişkisine değinilirken TFF Hukuk Kurulları ve CAS üzerinden örnekler verilecektir. Unutmamak gerekir ki spor hukuku her ne kadar kendi ihtiyaçları olan bir dal olsa da bir hukuk disiplini-dir. Hukuk yargısının, ceza yargısının ve idari yargının temeli olan adil yargılanma hakkına ve unsurlarına değinilmeden salt spor hukuku açısından bu hakkın incelenmesi kanaatimizce zemin hakkında bilgi sahibi olmadan, bine inşa etmeye çalışmak olacaktır.

Anahtar Kelimeler:

Sportif ihtilaf, adil yargılanma, CAS, TFF.

Abstract:

This article tries to verify the right to fair trial in the sports law which makes progress and continue to develop. For today, the sports structure substantially completed its institutionalization and to sustain, it requires to a fair order and prevent from arbitrariness. The major way to provide it is a fair judicial system that parties have confidence in.

First of all, the right to fair trial within the frame of general principles of law will be examined and emphasized of its components. Thereafter, examples will be given through the CAS and TFF legal rules while we are referring to the relations between the right to fair trial and today's sports-related judicial institutions. We must not forget that, sports law is a legal discipline even though it is a branch of law which has own needs. In our opinion, examining of this right purely by the viewpoint of sports law and not refer to the right to fair trial and its components -which is the fundamentals of law jurisdiction, administrative jurisdiction and criminal jurisdiction- is like building a structure without having knowledge of ground.

Keywords:

Sportive Dispute, Fair Trial, CAS, TFF.

^(*) Ankara Barosu.